

Helseløftet og den psykiske helsetjenesten fremover

Det er i høst blitt lagt frem to svært så viktige Stortingsmeldinger som omfatter fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet og Nasjonal helse og sykehusplan. Disse stortingsmeldingene gjelder oss alle som brukere av helse og omsorgstjenester uansett alder, kjønn; om vi er funksjonsfriske, har funksjonshemninger eller kroniske lidelser. Både brukerorganisasjonene, yrkesorganisasjoner, interesseorganisasjoner m.fl. har kommet med mange viktige innspill til stortingsmeldingene som: mer brukerstyrte tjenester, mer fokus på det friske hos brukere med sykdom og funksjonshemninger og hva den enkelte klarer og ønsker selv. Frivillig sektor må også gis mulighet til i større grad å bidra i tjenestene, og det må legges vekt på trivsel i tjenestetilbudet. Vakre og viktige formuleringer, men klarer bevilgende myndigheter i sammen med kommunene og helseforetak å innfri dette?

Det spørres?

Dette fordi vi stadig ser i media og hører fra fagfeltet og blant brukere at det kuttes i budsjetter. Kutt som ser ut til å gå hardest utover de gruppene regjeringen i sine stortingsmeldinger har insistert på skal prioriteres. De som har alvorlige psykiske lidelser og ruslidelser. Vi hører fra Oslo at det diskuteres i å redusere kapasiteten for de som trenger øyeblikkelig hjelp, samtidig som de også vil legge ned avdelingen for tidlig psykosebehandling. Det samme sies fra Trondheim, der det også er planer om å spare inn ved avdelingen for behandling av tidlig psykose. I Helse Bergen hører vi også om bekymringer fra tillitsvalgte om innsparinger ved avdeling for rusmedisin.

Det kuttes i budsjettene for at det skal kunne leveres overskudd til nyinvesteringer i bygg, ombygginger, utstyr m.m. Dermed blir regningen for investeringer belastet behandlingstilbudet til de som har lavest stemme og størst behov for behandling og profesjonell omsorg. En slik prioritering på bekostning av kvaliteten på tjenestetilbudet som nå gjøres flere steder er en skremmende utvikling. «Den gyldne regel som Helse- og omsorgsminister Bent Høie lovet ved sin tiltredelse som statsråd ser ikke ut til å følges og respekteres. Noe som er svært beklagelig. Pasienter med psykiske lidelser og ruslidelser blir nok en gang taperne i kampen om pengene. Ved mange institusjoner så viser regnskapstallene for 2014 at psykisk helse og rus tapte i forhold til somatikken.

De to stortingsmeldingene og regjeringens visjon med Statsminister Erna Solberg og statsråd Bente Høie i spissen om å skape pasientens helsetjeneste og styrke innsatsen for psykisk helse og rus, ser ikke akkurat til å kunne innfris. I alle fall ikke for de som dessverre oftest må sitte nederst på benken når penge-sekken skal fordeles. De alvorlig psykisk syke! Dette skremmer oss i styret for ISPS, Norge.

Jan-Erik Nilsen
Styremedlem
ISPS, Norge.